

ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ

Кафедра народної хореографії

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Перший проректор
М. М. Каністратенко

“ _____ ” _____ 20__ року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Колективи та виконавці – лідери світової хореографії

спеціальність 024 «Хореографія»

факультет хореографічного мистецтва

Харків – 2016 рік

Робоча програма «Колективи та виконавці – лідери світової хореографії» для студентів за спеціальністю 024 «Хореографія», 2016 р. – 10 с.

Розробники:

Колногузенко Б. М., проф., декан факультету хореограф. мистецтва ХДАК
Курдупова О. М., ст. викладач кафедри народної хореографії ХДАК

Рецензенти:

Бортник К. В., доц. кафедри бальної хореографії ХДАК
Лиманська О. В., доц. каф. хореографії Харківського національного педагогічного університету ім. Г. С. Сковороди

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри народної хореографії

Протокол № 16 від 4 травня 2016 року

Завідувач кафедри народної хореографії _____ (Островська К. В.)

Схвалено методичною радою факультету хореографічного мистецтва

Протокол № 10 від 10 травня 2016 року

Голова методичної ради ФХМ _____ (Колногузенко Б.М.)

© Харківська державна академія культури, 2016 рік

© Колногузенко Б. М., 2016 рік

© Курдупова О. М., 2016 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 02 «Культура і мистецтво»	Нормативна	
Змістових модулів – 4	Спеціальність 024 «Хореографія»	Рік підготовки:	
Індивідуальне науково-дослідне завдання – контрольна робота (не передбачено за навчальним планом)		2-й	2-й
Загальна кількість годин – 90		Семестр	
		3-й	3-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 год.	Рівень другий (магістерський)	Лекції	
		28 год.	8 год.
		Практичні, семінарські	
		6 год.	4 год.
		Лабораторні	
		- год.	- год.
		Самостійна робота	
		56 год.	78 год.
		Індивідуальні завдання:	
		- год.	- год.
Вид контролю			
	іспит	іспит	

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:
 для денної форми навчання – 34/56
 для заочної форми навчання – 12/78

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета – знайомство з творчої діяльністю видатних хореографічних колективів, балетмейстерів та танцівників різних країн світу, ознайомлення з історією розвитку, особливостями репертуару відомих хореографічного колективів та театрів світового рівня, ознайомлення з творчою спадщиною видатних хореографів та найкращими виставами різних видів хореографічного мистецтва.

Завдання

- розглянути історію створення, основні етапи творчої діяльності видатних хореографічних колективів та театрів опери та балету, театрів вар'єте світового рівня;
- познайомити з діяльністю видатних хореографів ХХ-ХХІ ст. та їх вкладом у загальний розвиток світового сценічного танцювального мистецтва;

- познайомити з творчою діяльністю видатних виконавців ХХ-ХХІ ст. різних видів хореографічного мистецтва;
- познайомити з найбільш відомими виставами, концертними програмами, танцювальними номерами різних видів хореографічного мистецтва;
- поглибити навички аналітичного сприйняття творів хореографічного мистецтва.

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання
<ul style="list-style-type: none"> - здатність оцінювання актуальних мистецько-культурних процесів. - здатність мотивувати людей до творчої активності та рухатися до спільної мети. - брати участь у культурному діалозі з питань хореографічного мистецтва. - здатність генерувати нові ідеї (креативність). - здатність мобільно освоювати різноманітний репертуар у різних видах хореографічного мистецтва. 	<ul style="list-style-type: none"> - захищати культурні та мистецькі цінності; - описати закономірності хронологічного та соціокультурного розвитку хореографії; - визначити контексти та основні риси розвитку хореографічного мистецтва на сьогодні; - зробити висновки щодо розвитку хореографічного мистецтва та освіти на сучасному етапі; - читати додаткову літературу мистецького спрямування з метою розширення кругозору; - поширювати хореографічне мистецтво у маси; - вивчати різні види мистецтва; - доводити необхідність знання різних видів хореографії;

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- провідні хореографічні колективи, театри опери та балету, відомі театри вар'єте світу;
- видатних хореографів ХХ-ХХІ ст., а також особливості їх творчої діяльності;
- назви, особливості художніх приймів та виразних засобів найвідоміших хореографічних вистав, концертних програм, танцювальних номерів різних видів хореографічного мистецтва, їх постановників та композиторів;
- видатних виконавців класичного, народно-сценічного, сучасного та бального танцю, значення їх творчої діяльності для загального розвитку хореографічного мистецтва;

вміти:

- аналізувати процес розвитку хореографічного мистецтва на сучасному етапі;
- надати загальну характеристику репертуару видатних хореографічних колективів і театрів опери та балету світового рівня;
- характеризувати особливості творчої діяльності видатних хореографів та виконавців, а також їх вплив на розвиток світового танцювального мистецтва;
- характеризувати відомі вистави, концертні програми, танцювальні номери світового балетного театру та сучасного танцювального мистецтва, тобто визначати художній стиль або напрям, рівень розвитку танцювальної техніки, технічні прийоми та виразні засоби вистави, особливості музичного матеріалу та сценічного оформлення.

3. Програма навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. Провідні балетні театри світу

- Тема 1.** Національна опера України
- Тема 2.** Державний академічний Великий театр Росії
- Тема 3.** Державний академічний Маріїнський театр
- Тема 4.** Гранд Опера Оперний театр Ла Скала
- Тема 5.** Метрополітен Опера Англійський королівський балет

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. Всесвітньовідомі колективи народного танцю

- Тема 1.** Видатні особистості народного танцю попереднього століття
- Тема 2.** Національний заслужений академічний ансамбль танцю України ім. П. Вірського
- Тема 3.** Великий академічний Слобожанський ансамбль пісні і танцю
- Тема 4.** Академічний ансамбль української музики, пісні і танцю «Чайка»
- Тема 5.** Державний академічний ансамбль народного танцю Молдови «Жок»
- Тема 6.** Державний польський ансамбль народної пісні і танцю «Мазовше» та Угорський державний народний ансамбль
- Тема 7.** Видатні державні ансамблі Грузії та Іспанії
- Тема 8.** Державний академічний ансамбль народного танцю ім. І. Моїсеєва
- Тема 9.** Державний академічний хореографічний ансамбль «Берізка»
- Тема 10.** Національні ансамблі танцю Китаю та Індії
- Тема 11.** Провідні ансамблі народного танцю Канади та Мексики
- Тема 12.** Провідні ансамблі народного танцю Бразилії та Аргентини
- Тема 13.** Lord of the dance (Ірландія)

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3. Зразки сучасної хореографії

- Тема 1.** Видатні особистості сучасних хореографічних колективів минулого століття
- Тема 2.** Київ-модерн балет Р. Поклітару
- Тема 3.** Театр балету Б. Ейфмана
- Тема 4.** Сучасні видатні хореографічні колективи Європи та Америки
- Тема 5.** Всесвітньо відомі вар'єте
- Тема 6.** Сучасні мюзикли видатних театрів

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 4. Бальні танці

- Тема 1.** Відомі колективи та виконавці бального танцю ХХ ст.
- Тема 2.** Севастопольський академічний театр танцю В. Єлізарова
- Тема 3.** Відомі школи бального танцю та призери чемпіонатів світу, Європи ХХІ ст.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма						заочна форма						
	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
		л	п	лаб	інд	с.р		л	п	лаб	інд	с.р	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Змістовий модуль 1. Провідні балетні театри світу													
Національна опера України	4	1	1			2	4,5	0,5	1				3
Державний академічний Великий театр Росії	3	1				2	3,5	0,5					3
Державний академічний Маріїнський театр	3	1				2	3						3
Гранд Опера та Оперний театр Ла Скала	3	1				2	3,5	0,5					3
Англійський королівський балет та Метрополітен Опера	3	1				2	3,5	0,5					3
Разом за змістовим модулем 1	16	5	1			10	18	2	1				15
Змістовий модуль 2. Всесвітньовідомі колективи народного танцю													
Видатні особистості народного танцю попереднього століття	5	1	2			2	4,5	0,5	1				3
Національний заслужений академічний ансамбль танцю України ім. П. Вірського	3	1				2	3,5	0,5					3
Великий академічний Слобожанський ансамбль пісні і танцю	3	1				2	3,5	0,5					3
Академічний ансамбль української музики, пісні і танцю «Чайка»	3	1				2	3						3
Державний академічний ансамбль народного танцю Молдови «Жок»	3	1				2	3						3
Державний польський ансамбль народної пісні і танцю «Мазовше» та Угорський державний народний ансамбль	3	1				2	3,5	0,5					3
Видатні державні ансамблі Грузії та Іспанії	3	1				2	3,5	0,5					3
Державний академічний ансамбль народного танцю ім. І. Моїсеєва	3	1				2	3,5	0,5					3
Державний академічний хореографічний ансамбль «Берізка»	3	1				2	3						3
Національні ансамблі танцю Китаю та Індії	3	1				2	3						3
Провідні ансамблі народного танцю Канади та Мексики	3	1				2	3						3
Провідні ансамблі народного танцю Бразилії та Аргентини	3	1				2	3						3
Lordofthedance (Ірландія)	3	1				2	3						3
Разом за змістовим модулем 2	41	13	2			26	43	3	1				39
Змістовий модуль 3. Зразки сучасної хореографії													
Видатні особистості сучасних хореографічних колективів минулого століття	5	1	2			2	4,5	0,5	1				3
Київ-модерн балет Р. Поклітару	3	1				2	3						3
Театр балету Б. Ейфмана	3	1				2	3						3
Сучасні видатні хореографічні колективи Європи та Америки	6	2				4	3,5	0,5					3
Всесвітньо відомі вар'єте	3	1				2	2,5	0,5					2
Сучасні мюзикли видатних театрів	3	1				2	2,5	0,5					2
Разом за змістовим модулем 3	23	7	2			14	19	2	1				16
Змістовий модуль 4. Бальні танці													
Відомі колективи та виконавці бального танцю ХХ ст.	3	1				2	3,5	0,5					3
Севастопольський академічний театр танцю В. Єлізарова	3	1				2	2						2
Відомі школи бального танцю та призери чемпіонатів світу, Європи ХХІ ст.	4	1	1			2	4,5	0,5	1				3
Разом за змістовим модулем 4	10	3	1			6	10	1	1				8
Усього годин	90	28	6			56	90	8	4				78

5. Теми семінарських занять
Не передбачено навчальним планом

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		д/в	з/в
1	Балет Національної Опери України: історія створення, репертуар, видатні балетмейстери та танцівники.	1	1
2	Видатні особистості народного танцю попереднього століття	2	1
3	Видатні особистості сучасних хореографічних колективів минулого століття	2	1
4	Відомі школи бального танцю та призери чемпіонатів світу, Європи ХХІ ст.	1	1

7. Теми лабораторних занять
Не передбачено навчальним планом

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		д/в	з/в
Змістовий модуль 1			
1	Національна опера України	2	3
2	Державний академічний Великий театр Росії	2	3
3	Державний академічний Маріїнський театр	2	3
4	Гранд Опера та Оперний театр Ла Скала	2	3
5	Англійський королівський балет та Метрополітен Опера	2	3
Змістовий модуль 2			
1	Видатні особистості народного танцю попереднього століття	2	3
2	Національний заслужений академічний ансамбль танцю України ім. П. Вірського	2	3
3	Великий академічний Слобожанський ансамбль пісні і танцю	2	3
4	Академічний ансамбль української музики, пісні і танцю «Чайка»	2	3
5	Державний академічний ансамбль народного танцю Молдови «Жок»	2	3
6	Державний польський ансамбль народної пісні і танцю «Мазовше» та Угорський державний народний ансамбль	2	3
7	Видатні державні ансамблі Грузії та Іспанії	2	3
8	Державний академічний ансамбль народного танцю ім.	2	3

	I. Моїсєєва		
9	Державний академічний хореографічний ансамбль «Берізка»	2	3
10	Національні ансамблі танцю Китаю та Індії	2	3
11	Провідні ансамблі народного танцю Канади та Мексики	2	3
12	Провідні ансамблі народного танцю Бразилії та Аргентини	2	3
13	Lordofthedance (Ірландія)	2	3
Змістовий модуль 3			
1	Видатні особистості сучасних хореографічних колективів минулого століття	2	3
2	Київ-модерн балет Р. Поклітару	2	3
3	Театр балету Б. Ейфмана	2	3
4	Сучасні видатні хореографічні колективи Європи та Америки	4	3
5	Всесвітньо відомі вар'єте	2	2
6	Сучасні мюзикли видатних театрів	2	2
Змістовий модуль 4			
7	Відомі колективи та виконавці бального танцю ХХ ст.	2	3
8	Севастопольський академічний театр танцю В. Єлізарова	2	2
9	Відомі школи бального танцю та призери чемпіонатів світу, Європи ХХІ ст.	2	3
Разом		56	78

9. Індивідуальні завдання

Не передбачено навчальним планом

10. Методи навчання

Лекції, практичні заняття, самостійна робота, відеопокази.

11. Методи контролю

Поточний контроль. Модульний контроль. Іспит.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота																	
Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2												
T1	T2	T3	T4	T5	T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13
5	3	3	2	2	5	3	3	3	3	3	3	3	3	2	2	2	2
Поточне тестування та самостійна робота																	
Змістовий модуль 3									Змістовий модуль 4						Підс. опит.	сума	
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T1	T2	T3	T1	T2	T3				20	100	
5	2	2	3	2	3	3	3	5									

T1, T2 ... T31 – теми змістових модулів.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ: НАЦІОНАЛЬНА ТА ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для іспиту	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Методичне забезпечення

1. Лекційні матеріали.
2. Комплекс навчально-методичного забезпечення дисципліни (ІКНМЗД).
3. Рекомендації до самостійної роботи студентів.

14. Рекомендована література

Баттерворт Дж	Танец. Теория и практика	Х. : Гуманитар. Центр, 2016	1
Вадясова Н. В.	Мистецько-педагогічна школа видатного діяча української культури Мирослава Вантуха	К. : НАКККіМ, 2012	1
Дункан А.	Танец будущего ; Моя жизнь	К. : Мистецтво, 1989	2
Колногузенко Б. Н.	Гастроли - путь к познанию (Мой Париж)	Х. : ХОЦНТ, 2007	3
Колногузенко Б.М.	Види мистецтва та хореографії	Х. : ХДАК, 2009	
Красовская В. М.	Анна Павлова: Страницы жизни русской танцовщицы	Л. ; М. : Искусство, 1964	1
Красовская В. М.	Нижинский	Л. : Искусство, 1974	4
Красовская В. М.	Павлова. Нижинский. Ваганова	М. : Аграф, 1999	1
Красовская В. М.	Русский балетный театр начала XX века. Танцовщики	СПб. : Лань; М.; Краснодар : Планета музыки, 2009	1
Красовская В. М.	Русский балетный театр начала XX века. Хореографы	СПб. : Лань ; М.; Краснодар : Планета музыки, 2009	1
Левинсон А. Я	Старый и новый балет. Мастера балета	СПб. : Лань ; М. ; Краснодар : Планета музыки, 2008	1
Лифар С.	Спогади Ікара [Електронний ресурс]	К. : Пульсари, 2007	
Решетило В.	Театр танцю Вадима Єлізарова	К. : АДЕФ-Україна, 2008	1
Сагалов З. В.	Три жизни Айседоры Дункан	Х. : Калейдоскоп, 1998	2
Светлов В. Я.	Современный балет (переизд. 1911 г.)	СПб. : Лань ; М. ; Краснодар : Планета музыки, 2009	1
Смирнова А.	Мастера русской хореографии : словарь	СПб. : Лань ; М. ; Краснодар : Планета музыки, 2009	1

Базова

1. Балет : енциклопедія / гл. ред. Ю. Н. Григорович. – М. : Сов.энциклопедия, 1981. – 623 с.
2. Бежар М. Мгновение в жизни другого / Морис Бежар – М. : в/о Союзтеатр, 1989. – 287 с.
3. Вадясова Н. В. Мистецько-педагогічна школа видатного діяча української культури Мирослава Вантуха / Н. В. Вадясова – Київ : НАКККіМ, 2012
4. Вірський Павло : життєвий і творчий шлях / упоряд. Ю.В. Вернигор, Є. І. Досенко. — Вінниця : Нова Книга, 2012. — 320 с.
5. Голдрич О. С. Муза мого життя Автобіографічний нарис / О. С. Голдрич. — Львів : СПОЛОМ, 2008. – 279 с.
6. Громов Ю. Основные этапы русского и советского балета. /Ю.Громов – М.,1965.
7. Колосок О. П. уклад. Майстри народно-сценічного танцю: бібліогр. довід. – Київ :ДАКККіМ, 2009
8. Литвиненко В. Зразки народної хореографії: підручник / В. Литвиненко – К. : Альтерпрес, 2007
9. Никитин В. Ю. Модерн-джаз танец. Этапы развития. Метод. Техника / В. Ю. Никитин. – М.: Издательский дом Один из лучших, 2004 г. - 414 с.
10. Решетило В. Театр танцю Вадима Єлізарова /В. Решетило – К. : АДЕФ-Україна, 2008
11. Русский балет: энциклопедия. - М: Большая Российская энциклопедия, Согласие, 1997.
12. Смирнова А. Мастера русской хореографии: словарь / А. Смирнова – СПб. : Лань ; М. ; Краснодар : Планета музыки, 2009
13. Станішевський Ю. Балетний театр України: 225 років історії / Юрій Станішевський– К.:, 2003.
14. Туркевич В.Д. Хореографічне мистецтво України у персоналіях: бібліографічний довідник: хореографи, артисти балету, композитори, диригенти, лібретисти, критики, художники. – К., 1999.
15. Чепалов О. Хореографічний театр Західної Європи ХХ ст. /Олександр Чепалов. – Харків.: ХДАК, 2007. – 343 с.
16. Чижова А. Березка / А. Чижова. — М. : Музыка, 1972. — 175 с.

Допоміжна

1. Вірський П. У вихорі танцю / П.Вірський. — К. : Мистецтво, 1977. — 230 с.
2. Гуменюк А. Майстер народного танцю (про видатного українського хореографа П.П. Вірського) / А. Гуменюк // Народна творчість та етнографія. — 1967. — №6.
3. Демків Д. П. Ярослав Чуперчук — феномен гуцульської хореографії / Д. П. Демків . — Коломия : Вік, 2011. — 168 с.
4. Затварська Р. Маестро гуцульського танцю / Р. Затварська. — Івано-Франківськ : Місто НВ, 2002. — 160 с.
5. Кокуленко Б. Г. Степова Терпсихора / Б. Г. Кокуленко. — Кіровоград : Степ, 1999. — 212 с.
6. Кокуленко Б. Там, де «Ятрань».../ Б. Кокуленко. — Кіровоград, 2004. — 200 с.
7. Моисеев И. А. Я вспоминаю ... / И. А. Моисеев. — М. : Согласие, 2011. — 328 с.
8. Устинова Т. А. Беречь красоту русскоготанца / Т. А. Устинова. — М., 1959. — 112 с.
9. Шубарин В. А. Джазовый танец на эстраде / В. А. Шубарин – СПб.: Издательство Планета музыки, 2012. – 240 с.

15. Інформаційні ресурси

1. Періодичні видання «Советский балет», «Балет», «Танец в Украине и мире».
2. t–portal. Ru
3. intoclassics.net
4. <http://profidance.ru/news/cat/17/2.html>
5. <http://sisnbrofamilij.wordpress.com/>
6. <http://tantsymira.ru/rnr.html>
7. www.liveinternet.ru
8. www.otango.ru/tango/history.html
9. www.tdc.spb.ru/dance-latina.htm
10. www.rnrjump.lv/index.php/history